Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР.

№ 60 (7501) СУБОТА 12 ЧЭРВЕНЯ 1943 г.

ПРАЧЫТАЎ — ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ

Совецкі народ аддае ўсе сілы і сродкі на ўмацаванне Чырвонай Арміі, якая рыхтуе пагібель для подлых захопнікаў.

Партызаны Беларусі, узмацняйце свае ўдары па акупантах! Смерць кожнаму немцу, які топча беларускую зямлю!

За баявую палітычную агітацыю ў партызанскіх атрадах

Многа слаўных старонак упісалі ў гісторыю айчыннай вайны нашы беларускія партызаны. Ні ўдзень, ні ўночы не даюць яны спакою гітлераўскаму звяр'ю. Яны знішчаюць ненавісных акупантаў і іх тэхніку, громяць варожыя тылы. Пакуль фашысцкія каты топчуць нашу родную зямлю, партызанскія ўдары па ворагу павінны ўзмацняцца з кожным днём. Да гэтага заклікае нас вялікі правадыр таварыш Сталін.

Каб узмацніць удары па варожых тылах, трэба нястомна працаваць над палітычным выхаваннем мас народных мсціўцаў, прывіць кожнаму партызану пачуццё воінскага абавязку перад совецкай радзімай, мужнасць і бясстрашнасць у баю, нязгасную нянавісць да акупантаў, натхняць яго на подвігі, усяляць упэўненасць у немінучасці разгрому ворага. Пытанні палітычнай агітацыі павінны стаяць у цэнтры ўвагі партыйных арганізацый, камісараў і камандзіраў партызанскіх атрадаў.

Кожны партызан прагне ведаць пра жыццё совецкага тыла, пра гераічную барацьбу Чырвонай Арміі. Яго цікавяць пытанні міжнароднага становішча. Значыцца, партыйныя арганізацыі павінны прыняць усе захады, каб сістэматычна інфарміраваць партызан па гэтых пытаннях.

Трэба дабіцца, каб большэвіцкая агітацыя сярод партызан была палітычна вострай, ідэйна насычанай і ў той-жа час выразнай і канкрэтнай, зразумелай, каб яна даходзіла да сэрца кожнага партызана, узнімала людзей на баявыя подвігі.

Партыйныя арганізацыі многіх партызанскіх атрадаў набылі багаты вопыт палітычнай агітацыі. Умелае спалучэнне палітычных пытанняў з канкрэтнымі пытаннямі жыцця і барацьбы кожнага партызана даюць бліскучыя поспехі.

Вось, напрыклад, партызанскі атрад, дзе камандзірам тав. Рыгор С. Тут выхавана цэлая група добрых агітатараў: Апанас С., Ігар Т., Васіль Н. і многія другія. Атрад сістэматычна наносіць удары па важнай камунікацыі ворага. Не мінае таго дня, каб партызаны не шкодзілі ворагу. Партыйная арганізацыя, камісар атрада тав. Ісак Г., агітатары цярпліва і настойліва працуюць над палітычным выхаваннем партызан. Людзі атрада своечасова даведваюцца аб падзеях на фронце, аб жыцці совецкага тыла. Кожны баявы подвіг партызана становіцца здабыткам усяго атрада. Народным мсціўцам старанна прывіваюцца пачуцці абавязку перад радзімай, бясстрашнасць і мужнасць.

Нажаль, так абстаіць справа не ва ўсіх партызанскіх атрадах. У атрадзе, дзе камісарам тав. Якаў Б., палітычная агітацыя доўгі час была адарвана ад практычных спраў атрада. Партыйная арганізацыя не ўлічыла, напрыклад, што ў атрад прышлі дзесяткі новых людзей, яшчэ не абстраляных, яшчэ не маючых вопыту. Не падумалі аб тым, каб перадаць ім вопыт лепшых байцоў атрада.

Агітацыя «наогул», без уліку канкрэтнай абстаноўкі, без ведання людзей не можа дасягнуць мэты. Агітацыя павінна насіць наступальны характар, каб узнімаць баявую актыўнасць партызан, павышаць іх рэволюцыйную пільнасць; яна павінна выхоўваць нязгасную нянавісць да ворага, на канкрэтных фактах выкрываць яго крывяжэрны твар. Усё гэта не было ўлічана партыйнай арганізацыяй. Агітацыя праходзіла міма важнейшых пытанняў жыцця партызанскага атрада.

Няхай мала фактаў такой запушчанасці палітычнай агітацыі, аднак міма іх нельга прайсці, аб іх трэба падумаць кожнай партыйнай арганізацыі, каб папярэдзіць памылкі, якія прыводзяць да паслаблення баявога духу і адзінства партызанскіх радоў.

Нястомна выхоўваць партызан у духу бязмежнай любві да совецкай радзімы і нянавісці да лютага ворага, узнімаць людзей на баявыя подвігі, зрабіць нашу палітычную агітацыю дзейснай, дабіцца, каб яна адказвала на ўсе пытанні, якія хвалююць партызан, дапамагчы партызану выхаваць у сабе ўсе якасці совецкага воіна — баявая задача партыйных арганізацый у варожым тыле.

ПАВЕДАМЛЕННЕ НАРКАМФІНА САЮЗА ССР

Выпушчаная 5 чэрвеня г. г. Другая Дзяржаўная Ваенная Пазыка на суму 12 мільярдаў рублёў размешчана да канца 9-га чэрвеня на 20 мільярдаў 121 мільён рублёў, што азначае перавыкананне на 8 мільярдаў 121 мільён рублёў.

Падпіска на пазыку працягваецца.

Наркамфін СССР А. ЗВЕРЭЎ.

Масква, Крэмль,

таварышу СТАЛІНУ

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч!

У мінулым мы былі бяспраўныя і абяздоленыя вандроўнікі. Дзякуючы Совецкай уладзе, большэвіцкай партыі і асабіста Вашаму клопату аб народах Казахстана, мы дабіліся культурнага заможнага жыцця.

Праклятыя нямецкія бандыты ўварваліся ў нашу краіну, каб знішчыць свабоду і незалежнасць нашай Радзімы, каб ператварыць нас у рабоў і вярнуць да жудаснага мінулага, але ніколі не бываць гэтаму.

У мяне, як і ў кожнага совецкага чалавека, ёсць адно вялікае і запаветнае жаданне — хутчэй разграміць нямецка-фашысцкіх бандытаў і ачысціць ад гітлераўскай погані свяшчэнную совецкую зямлю. Для таго, каб гэта жаданне збылося, для таго, каб уся наша краіна зноў зажыла свабодным, шчаслівым жыццём, нічога не пашкадую.

Імкнучыся ўсімі сіламі дапамагчы геаічнай Чырвонай Арміі ў прадстаячых рашучых баях з лютым крывавым ворагам, падпісваюся на Другую Дзяржаўную Ваенную Пазыку на суму адзін мільён трыццаць шэсць тысяч рублёў, якія ўношу наяўнымі. Атрыманыя аблігацыі поўнасцю здаю ў фонд абароны краіны.

Няхай грозныя баявыя машыны, пабудаваныя на мае сродкі, абрушаць шквальны агонь, лівень снарадаў на фашысцкія галовы і паскораць канчатковы разгром нямецкіх разбойнікаў.

Ад усяго сэрца жадаю Вам, таварыш Сталін, доўгіх год жыцця і моцнага здароўя.

БЕРДЫБЕКАЎ Калпе,
старшыня калгаса імені Карла Маркса Пахтааральскага раёна Паўднёва-Казахстанскай вобласці.

Паўднёва-Казахстанская вобласць, Пахтааральскі раён, калгас імені Карла Маркса

СТАРШЫНІ КАЛГАСА тав. БЕРДЫБЕКАВУ

Прашу прыняць маё прывітанне і падзяку Чырвонай Арміі, таварыш Бердыбекаў, за Ваш клопат аб абароне Совецкага Саюза.

І. СТАЛІН.

Партызаны падпісваюцца на пазыку

Вестка аб выпуску новай Ваеннай Пазыкі прышла да беларускіх партызан па радыё.

Партызаны атрада, якім камандуе тав. Сцяпан, як толькі даведаліся пра выпуск Другой Ваеннай Пазыкі, падпісаліся на 28.900 рублёў.

Партызан-ордэнаносец таварыш Л. Б. унёс на новую пазыку наяўнымі 19.250 рублёў.

«Байцы, камандзіры нашага партызанскага атрада,—паведамляюць таварышы Ф. і П., — аднадушна падпісаліся на новую пазыку».

НА ФРАНТАХ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

(З паведамленняў Совінформбюро за 9 і 10 чэрвеня)

На працягу 9 і 10 чэрвеня на фронце істотных змен не адбылося.

* * *

Нашай авіяцыяй у Барэнцавым моры патоплены нямецкі транспарт. У Балтыйскім моры патоплены транспарт і тры вартавыя кацеры праціўніка.

* * *

На Заходнім фронце нашы часці знішчылі да 200 салдат і афіцэраў праціўніка, знішчылі тры гарматы, 7 кулямётаў, 6 наглядальных пунктаў і ўзарвалі склад боепрыпасаў. Разведчы атрад Н-скай часці пранік у тыл праціўніка і напаў на немцаў, якія былі заняты на абарончых работах. Нашы байцы перабілі да 30 гітлераўцаў і, захапіўшы палонных, вярнуліся ў сваю часць.

* * *

На адным з участкаў у раёне Сеўска праціўнік сілаю да двух батальёнаў пяхоты пры падтрымцы танкаў атакаваў нашы падраздзяленні. Атака гітлераўцаў была адбіта нашымі байцамі. У выніку бою знішчана да двух рот пяхоты праціўніка, падбіты танк і агнём пяхотнай зброі збіты нямецкі самалёт.

* * *

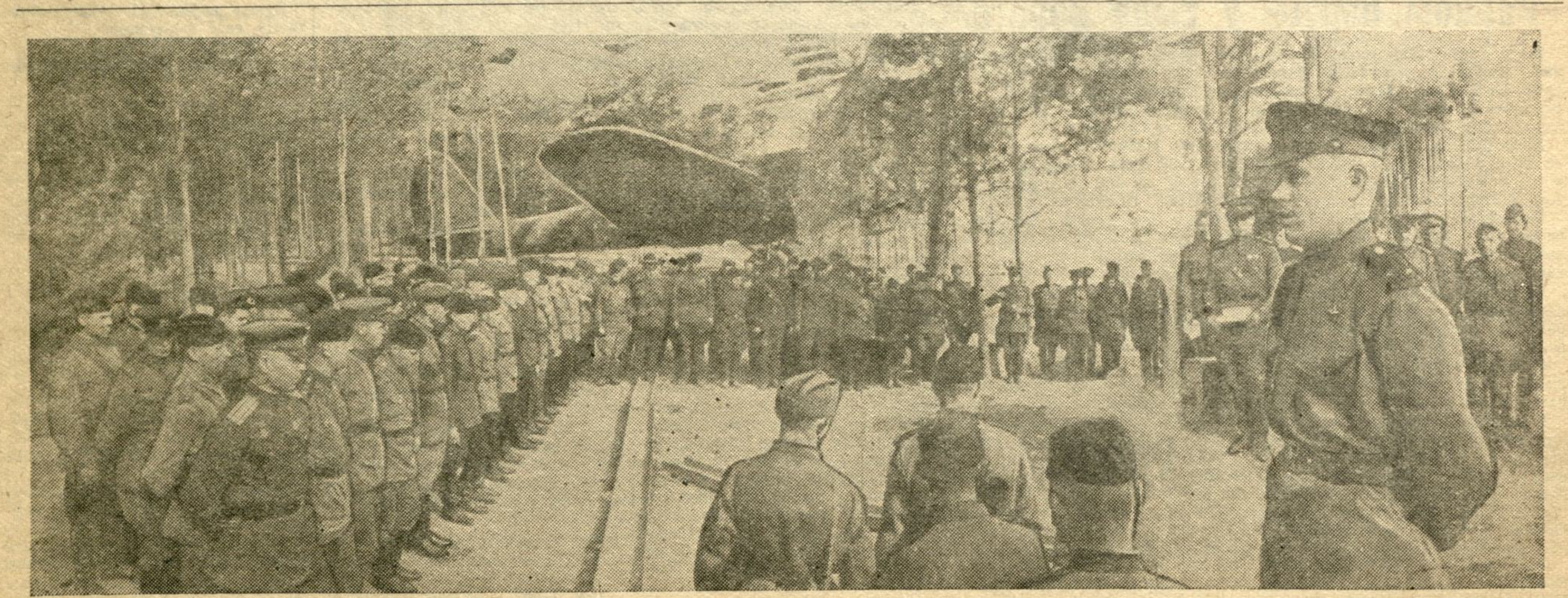
У раёне Лісічанска совецкія артылерысты знішчылі 2 нямецкія гарматы, разбурылі 3 бліндажы, наглядальны пункт і знішчылі да роты гітлераўцаў. Нашы лётчыкі ў паветраных баях збілі 3 нямецкія самалёты.

* * *

На захад ад Растова на Доне гвардзейцы-мінамётчыкі зрабілі агнявы налёт на пазіцыі праціўніка, разбурылі 7 дзотаў і бліндажоў і знішчылі больш 70 нямецкіх салдат і афіцэраў. Шэсцера разведчыкаў напалі на баявую ахову праціўніка і забілі 20 гітлераўцаў.

* * *

На Ленінградскім фронце нашы падраздзяленні знішчылі да двух рот пяхоты праціўніка. Артылерыйскім агнём разбурана 15 нямецкіх дзотаў і 6 бліндажоў, узарваны 2 склады баепрыпасаў, знішчаны 8 аўтамашын і некалькі павозак з грузамі.

Падпіска на Другую Дзяржаўную Ваенную Пазыку. Мітынг у Н-скай авіячасці. Выступае Герой Совецкага Саюза падпалкоўнік тав. Пусэп.

НА ЗАКЛІК ПРАВАДЫРА

ЗА ТЫДЗЕНЬ СКІНУТА ПАД АДКОС 30 ВАРОЖЫХ ЭШАЛОНАЎ

За час з 25 мая па 2 чэрвеня беларускія партызаны нанеслі новыя ўдары па варожых камунікацыях. Узяўшы пад свой кантроль важнейшыя чыгуначныя лініі Мінскай, Гомельскай, Віцебскай, Баранавіцкай абласцей, партызаны пусцілі пад адкос больш 30 варожых эшалонаў з тэхнікай і жывой сілай ворага.

Да фронта не дайшлі сотні гармат, танкаў, аўтамашын. Тысячы трупаў варожых салдат пахаваны пад абломкамі вагонаў.

Так адказваюць мужныя народныя мсціўцы Беларусі на загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна.

Рапарт атрада

Атрыманы весткі аб баявой дзейнасці аднаго з мінскіх партызанскіх атрадаў за 5 апошніх месяцаў. За гэты час народныя мсціўцы нанеслі ворагу велізарнейшыя страты ў жывой сіле, баявой тэхніцы і транспартных сродках.

У часе нападаў на варожыя гарнізоны, на чыгуначныя шляхі партызаны забілі 2.616 і паранілі 883 фашысцкіх салдат і афіцэраў, разбілі 13 паравозаў і 213 вагонаў. Пры разгроме 7 паліцэйскіх участкаў знішчаны 72 нямецкія салдаты і 45 паліцэйскіх. Партызаны ўзарвалі 8 мастоў, разбілі 45 аўтамашын і 2 танкеткі.

З дня ў дзень усё мацней б'юць нямецкіх акупантаў слаўныя мінскія народныя мсціўцы.

Партызанскія навіны

НА ПАЛЕССІ

Група палескіх партызан узарвала на мінах нямецкі эшалон, які ішоў на фронт. Разбіты паравоз, 2 платформы з аўтамашынамі і вагон з салдатамі. Пры перастрэлцы і ў часе крушэння забіта да 50 гітлераўцаў.

Партызаны атрада «Смерць фашызму» знішчылі нямецкі канвой і вызвалілі мірных совецкіх жыхараў, якіх гітлераўцы ўганялі на катаржную працу ў Германію.

У БАРАНАВІЦКАЙ ВОБЛАСЦІ

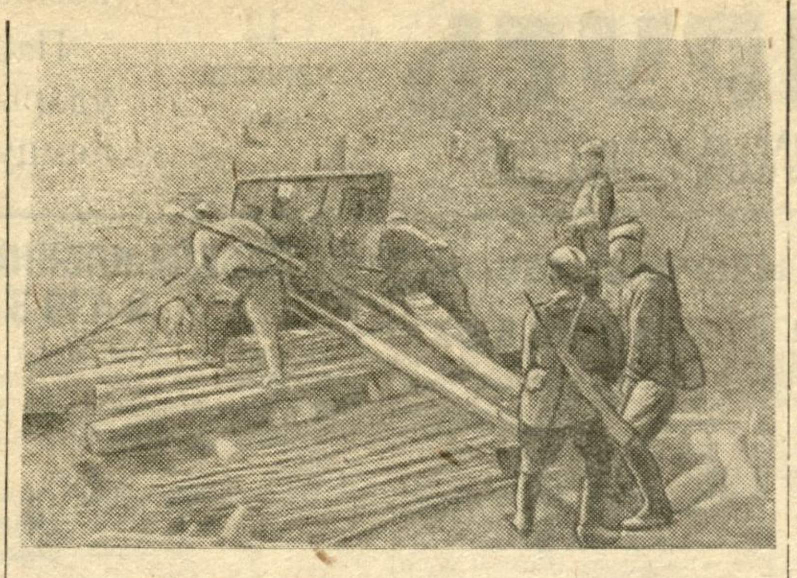
Партызанскі атрад імені Чкалава, які дзейнічае ў адным з раёнаў **Баранавіцкай абласці,** за апошні час пусціў пад адкос 5 нямецкіх воінскіх эшалонаў. У выніку крушэння знішчан рад платформаў з танкамі і спалена 11 чыгуначных цыстэрнаў з гаручым. На шасэйных дарогах з засад знішчана 60 гітлераўцаў.

Партызаны з атрада імені Чапаева разграмілі калону праціўніка. Забіты 28 нямецкіх салдат і 5 афіцэраў. Партызанамі захоплена ў праціўніка 28 вінтовак, кулямёт, 2 аўтаматы, некалькі тысяч патронаў, гранаты і іншыя трафеі.

НА ГОМЕЛЬШЧЫНЕ

Партызанскі атрад «Жэлезняк» **(Гомельская вобласць)** падарваў 2 чыгуначныя эшалоны праціўніка. Разбіты паравоз, 11 вагонаў з войскамі і 2 платформы з зянітнымі гарматамі.

Другі атрад за два тыдні пусціў пад адкос бронепоезд і 3 воінскія эшалоны праціўніка. Разбіты 2 паравозы, 15 вагонаў і 2 бронепляцоўкі.

ВОЛХАЎСКІ ФРОНТ. На новую агнявую пазіцыю.

Як мы загналі ў мяшок нямецкіх галаварэзаў

Нам паведамілі, што з боку станцыі Д. да нас рушаць карнікі-эсэсаўцы, якія кінуты на барацьбу з совецкімі партызанамі. Гэта карная часць злучылася з гітлераўскай дзікай дывізіяй, якая была ўкамплектавана з адборных галаварэзаў і грамілі.

На сваім шляху карнікі палілі і знішчалі ўсё жывое. У адну вёску нягоднікі сагналі з навакольных сёл 800 жанчын і дзяцей, замкнулі іх у хатах і спалілі жывымі.

Мы рашылі спыніць крывавы разгул дзікуноў і адпомсціць за разбой і пакуты. Было вырашана заманіць экспедыцыю ў лес і разграміць яе.

Я даручыў аднаму з атрадаў напасці на карнікаў, навязаць бой і адразу-ж адыйсці ў лес. Гэта быў рызыкоўны манеўр. Начальнік атрада тав. З. ударыў па карніках з розных бакоў, інсцэніруючы буйны напад, і хутка стаў адыходзіць. Тыя, думаючы, што напалі на след вялікага партызанскага атрада, пачалі насядаць на нашых, даганяць іх.

Схватка пачалася вечарам, а да паўночы ўся эсэсаўская часць і дзікая дывізія ўжо былі ў лесе. Набліжалася самая адказная хвіліна.

Лес быў шчыльна акружаны намі загадзя, быў пакінуты толькі ўваход для «гасцей», якія не прымусілі сябе чакаць і хлынулі ў сасновы гушчар усёю бандай. Тут мы і ўвагналі іх у мяшок і завязалі яго па-сталінградску. Дождж агню хлынуў на галовы карнікаў. Чужынцы кінуліся ў бакі, назад, але ўсюды іх сачыла смерць. Адбіваліся яны абыяк і няўпэўнена, а мы няспынна сціскалі кальцо. Фрыцы раўлі. Некалькі груп гітлераўцаў трапіла да нас у палон, астатніх мы бязлітасна знішчалі.

Да раніцы ўсё сціхла, у лесе ўжо не было ніводнага жывога немца. Цяжка было сказаць, чаго больш было ў лясным гушчары— соснаў ці варожых трупаў.

Нядаўна ў мае рукі трапіла нямецкая газета, дзе быў надрукаваны артыкул нейкага гітлераўскага палкоўніка аб совецкіх партызанах. Аўтар вымушаны быў прызнаць сілу партызанскага руху ў акупіраваных раёнах. Ён пісаў, што партызан — граза для немца, што барацьба з мсціўцамі —справа цяжкая і крывепралітная. «Трэба памятаць,—гаворыць ён,—што партызан—не салдат, а добраахвотнік, што ў кожным з іх жыве многа злосці і адвагі...» Гэты фашыст, які прышоў да цвярозасці, відаць, на сваёй скуры адчуў сілу партызанскага гневу.

З кожным днём наносім мы ўсё больш моцныя ўдары па ворагу. Кожны ўзарваны мост, кожны эшалон, пушчаны пад адкос, кожная гармата, трапна кінутая ў натоўп немцаў,—усё гэта залічваецца ў актыў айчыннай вайны і набліжае дзень нашай перамогі.

РАМАН,
камандзір партызанскага атрада.

СУМЕСНЫМ УДАРАМ

У вёсцы П., Віцебскай вобласці, з'явілася нямецкая часць. Разведкай атрада імені Кутузава было ўстаноўлена, што гітлераўцы маюць намер размясціць тут гарнізон. Камандаванне атрада рашыла сарваць планы немцаў. Хутка наладжваецца сувязь з суседнімі партызанскімі атрадамі.

Першымі ўступілі ў бой кутузаўцы. І гітлераўцы, не вытрымаўшы смелага ўдару партызан, адступілі, пакінуўшы звыш дзесятка трупаў сваіх салдат.

Назаўтра супроць партызан рушыла да 500 п'яных фрыцаў. На дапамогу кутузаўцам падышлі народныя мсціўцы атрада імені Чапаева. Разгарэўся гарачы бой. Гітлераўцы шалёна кідаліся на рубяжы партызан. Адважныя совецкія патрыёты падпускалі іх на 100—150 метраў і трапным кулямётна-аўтаматным агнём касілі ва ўпор.

Фашысты страцілі ўжо звыш 50 салдат і афіцэраў, але бой усё разгараўся. У гэты момант сіла партызанскага ўдара дапоўнілася агнём байцоў атрада імені Варашылава. Агульным націскам народныя мсціўцы зламалі супраціўленне немцаў. Пакідаючы дзесяткі забітых і раненых, фашысты пачалі ўцякаць. Звыш 130 акупантаў знайшлі сабе магілу ад моцнага ўдару кутузаўцаў, чапаеўцаў і варашылаўцаў.

Прыклады адвагі паказалі ў гэтай аперацыі совецкія патрыёты. У разгар боя на партызана К. накінуліся тры гітлераўцы. Адважны баец знішчыў усіх трох фашыстаў і захапіў іх зброю. У камандзіра адной групы тав. К. сапсаваўся аўтамат. Мужны камандзір кінуўся на ворага з пісталетам. Услед за камандзірам у атаку ірвануліся байцы і ў рукапашнай схватцы знішчылі 50 гітлераўскіх салдат.

ВІЦЕБСКАЯ ВОБЛАСЦЬ.
(Наш кар.).

Разам з партызанамі

Іх, 16 беларусаў, выклікалі позвамі. І вось яны, сяляне, стаяць перад нямецкім камендантам мястэчка П.

— Вы ўсе атрымаеце добрую службу — будзеце паліцэйскімі,— гаворыць гітлеравец. —Мы вам дадзім адзенне і нямецкую зброю. Але папярэджваю: калі хто-небудзь з вас адмовіцца ад службы фюрэру, — неадкладна будзе расстраляны, а таксама будуць расстраляны ўсе яго сваякі. Зразумелі?

Людзі маўчалі, і фашыст паўтарыў сваё запытанне:

— Зразумелі?

— Зразумелі, — пачуліся вялыя галасы.

* * *

Праз поле і хмызнякі прабіраўся чалавек. Вось ён сышоў на абочыну дарогі і знік у прыдарожных кустах. Пачуўся трэск матацыклаў, і чалавек паспяшыў схавацца. Машыны хутка зніклі за паваротам, і ў клубах пылу зноў вырасла чалавечая постаць. Дазорны ўзяў яе на прыцэл.

Калі чалавек узняўся ў рост і накіраваўся ў лес, пачуўся вокліч: «Стой!». Чалавек спыніўся, паклаў зброю і падняў рукі.

Яго прывялі ў атрад. Тут яго адразу пазналі.

— Нас шаснаццаць,—заявіў ён начальніку партызанскага атрада. —Усе нашы чакаюць там, ля Зялёнай дрыгвы... Загадайце падаць сігнал.

Хутка 15 чалавек са зброяй і боепрыпасамі перайшлі да партызан.

Дарэмна нюхалі па сцежках фашысцкія сабакі. Ім не ўдалося злавіць «паліцэйскіх». Гэтыя людзі разам з партызанамі б'юць подлых гітлераўцаў.

М. ЧАЎСКІ.

Райком партыі ў тыле ворага

Было лета 1941 года. Чырвоная Армія з жорсткімі баямі адыходзіла на ўсход. Немцы акупіравалі раён і пачалі наводзіць свае крывавыя «парадкі».

Насельніцтва, якое засталося на акупіраванай зямлі, прагна лавіла кожную вестку з фронта. Але фронт аддаляўся.

Фашысцкія брахуны распаўсюджвалі брудныя, правакацыйныя лістоўкі і газеты, каб ашукаць, запалохаць народ.

У цяжкіх умовах крывавага фашысцкага тэрору, у глыбокім падполлі разгарнуў сваю работу раённы камітэт КП(б) Беларусі.

Совецкія людзі з прагай чакалі слова большэвіцкай праўды. І гэтае слова прышло.

У раённым цэнтры, у вёсках з'явіліся большэвіцкія агітатары. Не было ніякай магчымасці збіраць сходаў. Прышлося праводзіць гутаркі сярод невялікіх груп людзей. Затым з'явіліся совецкія лістоўкі; яны расказвалі аб становішчы на фронце.

Так пачалася дзейнасць падпольнага партыйнага камітэта Н-скага раёна, Віцебскай вобласці. Райком устанавіў сувязь з камуністамі, якія засталіся ў тыле ворага. У складзе самаго райкома было 8 таварышаў. Начале іх стаяў таварыш Уладзімір Л.

Палітычна-масавая работа ўсё больш спалучалася з баявымі справамі. Невялікая баявая група камуністаў хутка вырасла ў многа разоў за лік мясцовага насельніцтва. Камуністы і беспартыйныя большэвікі разгарнулі ўзброеную барацьбу супроць нямецкіх акупантаў.

У баявую групу прышлі новыя дзесяткі людзей, каб помсціць ворагу за ўсе яго крывавыя злачынствы. Сюды прышлі калгаснікі і рабочыя, настаўнікі і аграномы, маладыя і старыя.

За пяць месяцаў партызанскі атрад павялічыўся на 500 чалавек.

Сілу партызанскага атрада пазналі не толькі паліцэйскія ўчасткі, але і рэгулярныя часці фашыстаў. З кожным днём народныя мсціўцы нанасілі ўсё больш адчувальныя ўдары па варожых гарнізонах і камунікацыях. За невялікі час партызанскі атрад пусціў пад адкос 10 воінскіх эшалонаў, знішчыў сотні гітлераўскіх салдат і афіцэраў і захапіў трафеі, якімі ўзбройваліся ўсё новыя групы партызан.

Партыйная арганізацыя раёна праводзіць вялікую работу па зрыву злачынных мерапрыемстваў нямецкіх акупантаў. Гітлераўцы абрабавалі насельніцтва, абклалі яго нечуванымі падаткамі. Райком арганізаваў насельніцтва на масавы сабатаж усіх нямецкіх падаткаў.

Дарэмнымі аказаліся патугі гітлераўцаў заклікаць насельніцтва на барацьбу з партызанамі. Наадварот, пасля кожнага такога закліку прыходзілі да партызан людзі з розных вёсак, паведамлялі партызанам каштоўныя весткі, забяспечвалі партызан абуткам, вопраткай, харчаваннем.

У жорсткай барацьбе з нямецкімі акупантамі з кожным месяцам раслі і гартаваліся сотні новых байцоў, бязмежна адданых справе Леніна—Сталіна. Партызанскі рух у раёне прыняў патрасаючыя для немцаў памеры.

Лепшых совецкіх патрыётаў, якія са зброяй у руках паказалі сваю любоў да радзімы, сваё бясстрашша ў барацьбе з нямецкімі акупантамі, партыйная арганізацыя прымае ў свае рады. У некаторых вёсках ствараюцца пярвічныя партарганізацыі.

Нядаўна партарганізацыя, дзе сакратаром Дзімітры Ц., прыняла ў свае рады адважную кулямётчыцу Веру М. і мужную медсястру Насцю.

Многа каштоўных вестак перадаў атраду настаўнік Сяргей. Адна з пярвічных партарганізацый прыняла яго кандыдатам у члены партыі. Цяпер камуніст Сяргей паспяхова ўзначальвае разведку партызанскага атрада.

Райком партыі правільна спалучае работу па арганізацыі ўзброенай барацьбы супроць акупантаў з крапатлівай палітычна-масавай работай сярод насельніцтва. Прапагандысты, агітатары часта бываюць у вёсках, паведамляюць аб жыцці Совецкага Саюза, аб поспехах Чырвонай Арміі, аб міжнародным становішчы. Інструктар райкома партыі Павел Х. і партызанка Елена Ш. карыстаюцца выключнай любоўю ў вёсцы, як лепшыя агітатары. Разам з вуснай прапагандай вялікую справу робіць партызанскі друк. Тут выходзяць раённая газета, лістоўкі. Совецкія людзі з прагай чытаюць кожнае друкаванае совецкае слова.

Мацнее сувязь партыйнай арганізацыі з мясцовым насельніцтвам. Гэта непарыўная сувязь дае бліскучыя вынікі ў барацьбе з нямецка-фашысцкім звяр'ём.

Е. ЖУКОЎСКІ.

Сюды вярнулася жыццё

СТАЛІНГРАД

Уся краіна дапамагае аднаўляць Сталінград — горад неўміручай славы.

Калгаснікі Азербайджана сабралі для Сталінградскай вобласці каля 25.000 пудоў збожжа, 4.640 галоў буйнай рагатай жывёлы, 900 кілаграмаў масла. Апрача таго, выдзелена 200 тон цэмента, 3.100 кілаграмаў цвікоў і іншых будаўнічых матэрыялаў.

Вызвалены горад адбудоўваецца. Уведзены ў строй дзесяткі культурна-бытавых устаноў, прадпрыемстваў, якія абслугоўваюць насельніцтва.

Будаўнікі, сярод якіх многа былых абаронцаў Сталінграда, заняты аднаўленнем прадпрыемстваў.

Адзін за другім уступаюць у строй цэхі кандытарскай фабрыкі імені Леніна, якая была разбурана немцамі. Пушчаны цэхі па выпрабу цукерак і кандытарскіх вырабаў.

На руінах трактаразаводскага пасёлка ўзвышаюцца першыя жылёвыя будынкі.

Ржэў

Мёртвы пры акупантах Ржэў адразу ажыў пасля вызвалення. Адноўлена радыё. Працуе тэлефон. Адкрыліся сталовыя, дзве лазні, дзве больніцы. Адкрыты аптэкі і амбулаторыі. Пайшлі паязды па чыгунцы Ржэў—Вялікія Лукі. Гэтай вясной з Ржэва пайшлі параходы ўніз па Волзе.

Працоўныя Ржэва з вялікім натхненнем сустрэлі выпуск Другой Дзяржаўнай Ваеннай Пазыкі. Яны набылі абліґацый новай пазыкі на 2 з лішкам мільёны рублёў.

Вязьма

Гітлераўцы ператварылі ў руіны цудоўны горад. У самай Вязьме і навакольных вёсках фашысцкае звяр'ё аграбіла, спаліла жывымі тысячы совецкіх людзей.

Прышла Чырвоная Армія, і вяземцы пачалі вяртацца на родныя папялішчы і адбудоўваць свой горад.

Па магістралях горада снуюць аўтамашыны, падвозячы да магазінаў прадукты і неабходныя матэрыялы.

З першага -ж дня прыходу нашых войск у Вязьму—12 сакавіка пачала працаваць пошта, радыё.

Мясцовыя ўлады адразу-ж адкрылі дзіцячы дом на 80 дзяцей. Аслабеўшыя ад галадоўкі дзеці атрымалі гарачую страву, тлушчы, цукар. Не прайшло і месяца пасля выгнання немцаў, як у Вязьме былі адкрыты 20 сталовых і 15 харчовых магазінаў. Працуе магазін санітарыі і гігіены; адкрыты хлебапякарня, больніца, цырульня, шавецкія і швейныя майстэрні. Пабудавана лазня. Аднаўляецца электрастанцыя і вадаправод. Адрамантаваны і працуе клуб чыгуначнікаў.

У Вязьме наладжваецца жыццё.

НА ВЫЗВАЛЕНАЙ ЗЯМЛІ

★ Калгасы Яраслаўскай вобласці аказваюць брацкую дапамогу раёнам Смаленшчыны, якія вызвалены ад нямецкіх акупантаў. У смаленскія вёскі накіравана 2.350 тон насення, 1.500 рабочых коней, дробная жывёла, сельскагаспадарчы інвентар.

★ У горадзе Росаш адкрыты дзіцячы дом, які прыняў на выхаванне 40 сірот. Дзіцячы дом утрымліваецца на сродкі, якія сабраны комсамольцамі. З многіх раёнаў і абласцей у дапамогу вызваленаму насельніцтву паступіла звыш 300.000 рублёў, многа прадуктаў, адзення і абутку. Па ініцыятыве комсамольцаў на выхаванне ўзята 2.719 дзяцей і ўсыноўлена 180 сірот.

★ Больш 3.600 настаўнікаў выпускаюць у гэтым годзе настаўніцкія інстытуты. Маладыя настаўнікі выязджаюць у вызваленыя ад нямецка - фашысцкіх акупантаў Варонежскую, Курскую, Сталінградскую, Растоўскую вобласці, Краснадарскі і Стаўрапальскі краі, Кабардзіна-Балкарскую АССР.

★ У Курску пачаў працаваць першы парткабінет, які адчынены Кіраўскім райкомам ВКП(б). У чытальным зале штодзень збіраюцца рабочыя і члены іх сем'яў.

★ У летні час 2.000 дзяцей горада Калініна будуць адпачываць у піонерскіх лагерах. Для 8.000 дзяцей арганізуюцца летнія пляцоўкі. Такія пляцоўкі адпачынку дзяцей адкрываюцца ў Ржэве, Зубцове і іншых гарадах і вёсках вобласці.

РАСТОЎ-НА-ДОНЕ

Нямецкія бандыты так разбурылі прыгожы горад Растоў-на-Доне, што яго было цяжка пазнаць. Але з дапамогай працоўных усяго Совецкага Саюза горад залечвае раны, якія нанесены яму ворагам.

Пасля дзесяцімесячнага перапынку ў Растове зноў пайшлі трамваі.

У гарадах і раёнах Растоўскай вобласці адкрыты і працавалі ў гэтым годзе 1.280 школ. Насельніцтва, настаўніцтва актыўна дапамагаюць аддзелам народнай асветы аднаўляць школы, разбураныя фашысцкімі захопнікамі.

Поўнасцю адноўлена сетка рамесленых, чыгуначных вучылішчаў і школ ФЗА, якія існавалі ў Растове і вобласці да нямецкай акупацыі. Вучні сваімі сіламі адрамантавалі разбураныя нямецкімі акупантамі школьныя майстэрні. Выбралі з-пад абломкаў і ўстанавілі ў цэхах дзесяткі станкоў, цiскоў і іншае абсталяванне. Пачаліся заняткі.

У аднаўленні гаспадаркі растаўчанам аказваюць брацкую дапамогу працоўныя Караганды. Так, гарнякі трэста «Кіраўвугаль» вылучылі з сваіх рэсурсаў абсталяванне для адной шахты «Растоўвугаль», паслалі брыгаду крапільшчыкаў і слесараў, а таксама сабралі 380.000 рублёў на аднаўленне культурна-бытавых устаноў.

Варонеж

На аднаўленне разбуранай немцамі комунальнай гаспадаркі Варонежа Совецкі ўрад адпусціў у гэтым годзе звыш 7 мільёнаў рублёў.

Горад аднаўляецца. Аднаўляюцца ўзарваныя масты, ідзе замашчэнне і асфальтаванне разбураных бомбамі і снарадамі вуліц. На-днях адбудзецца пуск другой чаргі трамвая. Пачата аднаўленне гасцініцы на 109 нумароў. Забруджаныя немцамі гарадскія скверы прыведзены ў культурны выгляд: расчышчаны дарожкі, пасаджаны кветкі. У хуткім часе адкрыецца гарадскі парк культуры і адпачынку.

Нальчык

Вызваленая Кабардзіна - Балкарыя паспяхова правяла вясеннюю сяўбу. Сяляне-горцы змаглі зберагчы насенне ад нямецкіх грабежнікаў і вясной засеялі ўсю пасеўную плошчу.

Совецкая дзяржава адпусціла калгасным гаспадаркам рэспублікі доўгатэрміновы крэдыт — 8 мільёнаў рублёў; 4 мільёны рублёў асігнавана на адначасовую дапамогу насельніцтву, якое пацярпела ад нямецкай акупацыі.

У сельскіх раёнах рэспублікі працавала ў навучальным годзе 300 пачатковых і сярэдніх школ. З дапамогай медыцынскіх работнікаў, якія прысланы брацкімі совецкімі рэспублікамі, паспяхова аднаўляецца шырокая сетка больніц і амбулаторый. У новых памяшканнях пачалі працаваць тры драматычныя тэатры, усе кінотэатры, у вёсках арганізаваны кіноўстаноўкі.

Сычоўка

Кожны дзень у горадзе адбываюцца радасныя падзеі: адкрываюцца больніцы, школы, бібліятэкі, прадпрыемствы.

Жыццё ў Сычоўцы наладжваецца. Зімою дзеці вучыліся ў школах, для якіх прыстасавана некалькі дамоў.

Мінеральныя Воды

Разбураныя за час нямецкай акупацыі курорты каўказскіх Мінеральных Вод аднаўляюцца. Значная частка санаторыяў прыведзена ўжо ў парадак і прымае раненых і хворых.

На Смаленшчыне

Калгасы Смаленскай вобласці паспяхова выканалі дзяржаўны план сяўбы ільна. Апрача таго, яны засеялі звыш плана 4.600 гектараў ільна.

Ільнаводы Вяземскага і Нова-Дугінскага раёнаў, вызваленых у сакавіку гэтага года ад нямецкай акупацыі, перакрылі сваё заданне на 20—25 процантаў, а суседнія з імі гжацкія і тумануўскія ільнаводы—больш чым у паўтары разы.

НА АДНОЎЛЕНЫХ КАЎКАЗСКІХ КУРОРТАХ
Раненыя байцы Чырвонай Арміі ў адным з санаторыяў Кіславодска.

АДРАДЖЭННЕ

Ураджайныя прыданскія стэпы. Цудоўныя сады Стаўрапальшчыны. Зялёныя горы Кабардзіна-Балкарыі. Тут усюды красавала жыццё. За годы совецкай улады ў гэтых абласцях былі створаны новыя прадпрыемствы, школы-палацы, на палях працавалі тысячы трактараў. Мірныя совецкія людзі жылі заможна і шчасліва.

Сюды ўварваліся фашысцкія забойцы. І дзе толькі прайшла паганая нага акупанта, там засталіся руіны, папялішчы і абгарэлыя коміны. Крывёю залілі нямецкія каты акупіраваную зямлю.

Прышло пераможнае зімовае наступленне Чырвонай Арміі. Доблесныя воіны вызвалілі ад фашысцкага звяр'я велізарную тэрыторыю ў 480.000 квадратовых кілометраў. Прыданскія стэпы, Стаўрапальшчына, Краснадарскі край, Сталінградская, Варонежская і другія вобласці і раёны зноў сталі совецкімі. Сюды зноў вярнулася жыццё. Яшчэ тырчаць абгарэлыя коміны і пні. Але як дзіцё пасля цяжкай хваробы дужэе і вяртаецца да жыцця, так ажывае і зямля, вызваленая ад гітлераўскіх злачынцаў.

Раны, нанесеныя гітлераўскімі галаварэзамі, залечваюцца. Уся краіна, увесь совецкі народ дапамагаюць працоўным вызваленых раёнаў аднаўляць гаспадарку і культуру.

У аднаўленні Сталінграда ўдзельнічае ўся краіна. Гэта самы яскравы прыклад вялікай дружбы і адзінства народаў СССР. У гэтым адзінстве, выкаваным партыяй Леніна—Сталіна, сіла нашай радзімы, залог нашай перамогі над гітлераўскімі захопнікамі. З усіх куткоў Совецкага Саюза ідуць эшалоны з рознымі грузамі, якія шле краіна гораду-герою. Будаўнічыя матэрыялы і садавіну, збожжа і сельскагаспадарчы інвентар, адзенне і пасуду, станкі і вагоны — шле краіна для аднаўлення легендарнага горада.

Пошта Сталінграда — гэта тысячы заяў ад патрыётаў, добраахвотнікаў аб пасылцы іх у разбураны фашыстамі горад для ўдзелу ў аднаўленчых працах. Гэта людзі розных спецыяльнасцей: урачы, настаўнікі, інжынеры, токары, электрыкі, спецыялісты сельскай гаспадаркі.

...400 смуглявых узбекскіх дзяўчат выязджалі ў Сталінград. Іх праводзілі сяброўкі.

— Вам выпала вялікая чэсць, дзяўчаты, — сказала маладая ўзбечка. — Вы едзеце будаваць нанава горад, які пакрыў сябе бяссмертнай славай. Цяжкасцей будзе многа, але не адступайце перад імі! Стаханаўскай працай заваюйце пашану, як заваявалі сабе славу гераічныя абаронцы Сталінграда.

І, як клятва, прагучэлі словы комсамолкі Ахмеджанавай:

— Будзем працаваць на аднаўленні слаўнага горада так, як нашы браты змагаюцца на фронтах! Дзень і ноч, не шкадуючы сіл, мы будзем на месцы руін ствараць новы цудоўны горад Сталіна.

Не пералічыць прыкладаў штодзённага гераізма людзей, якія пакутвалі доўгія месяцы ў час нямецкага панавання. Як у бой, вышлі на сяўбу ў гэтую вясну сяляне вызваленых раёнаў. Прышло зноў роднае калгаснае жыццё.

Поспехі смаленскіх ільнаводаў, калінінскіх і карачаеўскіх калгаснікаў, якія правялі сяўбу ў ранція і самыя хуткія тэрміны ў цяжкіх умовах разбурэння, гавораць аб сіле, якая ўласціва толькі совецкаму народу.

На 102 проценты выканалі план сяўбы калгасы вызваленага ад нямецкіх захопнікаў Ржэўскага раёна. А зусім нядаўна на гэтых палях грымелі жорсткія баі. Совецкі салдат прайшоў наперад з цяжкімі баямі, а ўслед за ім на знявечаную зямлю вярнулася жыццё.

Над вызваленымі раёнамі зноў развінаюцца чырвоныя сцягі. На захадзе чакае Чырвоную Армію—вызваліцельніцу знявечаная, залітая крывёю, але не пакораная, гераічная Беларусь. Растуць удары беларускіх партызан па нямецкіх акупантах. Беларускі народ цвёрда верыць, што час разгрому праклятых гітлераўцаў ужо блізка. Вернецца жыццё і на беларускую зямлю! І кожны з нас гаворыць словамі паэта Панчанкі:

> **Асушу твае слёзы,**
> **Залячу твае раны,**
> **Кожны ліст твой распраўлю**
> **рукою старанна.**
> **Узніму з папялішчаў**
> **твае гарады я,**
> **Насаджу каля вёсак**
> **сады маладыя,**
> **Каб ты вечна цвіла**
> **І у шчасці расла,**
> **Дарагая мая Беларусь.**

Дык наблізім-жа гэты жаданы час! Мацней удары па нямецкіх акупантах!

С. ШАЎРОВА

НАЛЁТ НАШАЙ АВІЯЦЫІ НА ЧЫГУНАЧНЫ ВУЗЕЛ УНЕЧА

У ноч на 7 чэрвеня наша авіяцыя дальняга дзеяння зрабіла вялікі налёт на чыгуначны вузел Унеча (Орлоўская обласць) і бамбардыравала склады боепрыпасаў, узбраення, гаручага і скапленні чыгуначных эшалонаў праціўніка. У выніку бамбардыроўкі ўзнікла многа пажараў і адзначаны моцныя выбухі.

Усе нашы самалёты, апрача аднаго, вярнуліся на свае базы.

НОВЫ ЎДАР НАШАЙ АВІЯЦЫІ ПА АЭРАДРОМАХ ПРАЦІЎНІКА

У ноч на 9 чэрвеня вялікія злучэнні нашай авіяцыі нанеслі новы магутны ўдар па шасці аэрадромах праціўніка. У выніку налёту на варожыя аэрадромы знішчана і пашкоджана, па меншай меры, 150—160 нямецкіх самалётаў, узарвана некалькі вялікіх складаў з боепрыпасамі і гаручым, падпалена вялікая колькасць аэрадромных будынкаў, у тым ліку некалькі ангараў. З баявога задання не вярнуўся 21 наш самалёт.

МАГУТНЫ ЎДАР НАШАЙ АВІЯЦЫІ ПА АЭРАДРОМАХ ПРАЦІЎНІКА

У ноч на 10 чэрвеня вялікія сілы нашай авіяцыі нанеслі магутны ўдар па пяці аэрадромах праціўніка. У выніку бамбардыроўкі знішчана і пашкоджана вялікая колькасць варожых самалётаў. На ўсіх аэрадромах, якія падвергнуты бамбардыроўцы, нагляданнем адзначаны шматлікія пажары і ўзрывы складаў боепрыпасаў і гаручага.

Усе нашы самалёты вярнуліся на свае базы.

Беларусы-чыгуначнікі

Працоўныя Беларусі добра ведалі імя знатнага машыніста Віцебскага дэпо Сяргея Сямёнавіча Мураўёва. Ен працаваў у дэпо з 1930 года. За самаадданую працу ўзнагароджаны ордэнам Леніна.

У першыя дні вайны знатны машыніст бясстрашна і самаааддана, пад варожым агнём, выводзіў у совецкі тыл паравозы. Ен праяўляў кемлівасць і мужнасць нават у самых цяжкіх умовах.

Тав. Мураўёў таксама дастаўляў важныя грузы на фронт. Неаднаразова ён пападаў пад абстрэл варожых самалётаў, але, умела манеўруючы, выводзіў саставы з-пад абстрэлу і франтавыя грузы дастаўляў у тэрмін.

Зараз тав. Мураўёў працуе старшым інструктарам у адным з дэпо Заходняй чыгункі. Часта ён выязджае ў франтавы рэйс сумесна са сваім братам Васілём Сямёнавічам, які таксама ўзнагароджаны ордэнам за ўзорнае выкананне заданняў урада і праяўленую пры гэтым мужнасць.

Партызанскія часопісы

У глыбокім тылу ворага, на тэрыторыі акупіраванай Беларусі, побач з выданнем шматлікіх газет і лістовак, выходзяць літаратурна-мастацкія часопісы. Іх выдаюць партыйныя і комсамольскія арганізацыі партызанскіх атрадаў.

З вялікім густам аформлены часопісы «Мсціўца» (атрад «Праўда»), «Партызан Беларусі», «Чырвоны партызан» (атрад імені Варашылава), «Партызан» (атрад «Полымя»), «Чырвоны сцяг» (атрад, дзе камандзірам тав. Іван К.). Яны расказваюць аб гераічных буднях партызан, аб вопыце баявых аперацый, малююць вобразы асобных герояў барацьбы з нямецка - фашысцкімі захопнікамі. Амаль у кожным нумары даецца куток сатыры і юмару.

Мастакі-партызаны А. Р., Леанід Б., Соф'я Л., Владзімір С. афармляюць часопісы. Імі выкананы партрэты таварыша Сталіна, камандзіраў, камісараў атрадаў і партызан, а таксама малюнкі з жыцця і быту народных мсціўцаў.

Песні пра героя Заслонава

Партызан Н. З. напісаў некалькі вершаў, прысвечаных Герою Совецкага Саюза праслаўленаму беларускаму партызану Канстанціну Заслонаву. Вершы «Узыходзіць сонейка» і «Рубанём» перакладзены беларускім кампазітарам Аладавым на музыку.

У МАЙСТЭРНІ МАСТАКА

Беларускі мастак П. Гаўрыленка працуе над партрэтам юнага партызана.

СУМЛЕННЕ НАРОДА

* * *

Ілья ЭРЭНБУРГ

* * *

Каўбаснік Лозе, які грабіць і мучыць Беларусь, нядаўна заявіў карэспандэнту «Фелькішэр беобахтэр»: «Немцы, якія працуюць у Остландзе, павінны валодаць выключна моцнай нервовай сістэмай, бо яны акружаны варожымі і цёмнымі сіламі».

Яны думалі грабіць з камфортам. Яны спадзяваліся вешаць спакойна. Яны хацелі піраваць на магілах. Яны забылі, што Беларусь не нейкая ананімная «прастора», а жывая зямля з жывымі людзьмі. І вось Лозе завыў: у каўбаснікаў не вытрымліваюць нервы. Ім усюды ўяўляецца акружэнне. Яны адчуваюць сябе акружанымі не толькі ў Сталінградзе, але і ў Мінску, ім уяўляюцца «цёмныя сілы». Гэтыя «цёмныя сілы»—светлы народ.

Лозе сказаў праўду: немцы ў нас усюды акружаны. Іх акружаюць варожыя ім сілы. Іх акружаюць чужыя дзяўчаты, чужыя жанчыны, чужыя дзеці. Іх акружаюць чужыя палі і чужыя лясы. Каўбаснік акружаны балотамі, ялінамі, бярозамі, асінамі. Каўбаснік акружаны партызанамі — гордасцю нашай зямлі.

Настане дзень — а цяпер ён недалёка, — калі сядуць на лаву падсудных гэр Лозе і ўсе яго спадручныя — ад нямецкіх генералаў да здраднікаў — паліцэйскіх. Але сэрца чалавека не мірыцца з чаканнем. Але сэрца радзімы не церпіць марудпасці. Можна доўга чакаць шчасця. Нельга чакаць справядлівасці. І вось ідуць наперад суддзі народа — партызаны. Яны судзяць катаў. Яны судзяць іх скорым і справядлівым судом. Яны пішуць прысуд нямецкай крывёю.

Зялёная і пяшчотная Беларусь, мілая паланянка! Слязамі затуманены твае вочы, крывёю абліваецца тваё сэрца. Думаючы аб тваім горкім лёсе, нават самы ціхі чалавек становіцца грозным мсціўцам. Бо і галубка становіцца лютай, ратуючы сваіх дзяцей. Ці забудуцца руіны Мінска? Ці забудзецца, як стагнала зямля ля Віцебска, калі немцы закапалі ў яе яшчэ жывых пакутнікаў? Ці забудзецца, як праклятыя ў Рудабелцы жыўцом палілі дзяўчат? Не, сэрца ўсё помніць. У сэрца свой рахунак. І вось ідуць на злачынцаў партызаны. Гэта ўзнялося сумленне народа і яго нічым не стрымаць.

Слава вам, надзея прыніжаных і зняважаных! Вы — разгневанае сумленне совецкай дзяржавы. Слава вам, суровыя суддзі, ангелы помсты, вестуны справядлівасці!

Ужо дрыжаць каўбаснікі — ім усюды ўяўляецца акружэнне. Яны прышлі нязванымі на нашу зямлю. Яны не выйдуць жывымі — зямля іх праглыне за ўсе чорныя злачынствы. Яны называюць акружэнне «кесель» — кацёл. Яны зварацца ў вялізным катле. Яны лягуць касцьмі пад ударамі партызан. Вайна разгараецца. У адказ на выстралы беларускіх мсціўцаў чуюцца выстралы ў гарах Югаславіі і Савойі, у Грэцыі і ў Нарвегіі. Немцы ўсюды акружаны. Смерць гадам! У кацёл—каўбаснікаў!

Міжнародная інфармацыя

Выступленне Чэрчыля ў палаце абшчын

Агенцтва Рэйтэр перадае, што 8 чэрвеня англійскі прэм'ер-міністр Чэрчыль упершыню пасля сваёй апошняй паездкі ў Вашынгтон і ў Паўночную Афрыку выступіў з прамоваю ў палаце абшчын. Чэрчыль быў сустрэты доўгімі апладысментамі.

Гаворачы аб разгроме італа-нямецкіх войск у Тунісе, Чэрчыль заявіў:

«Лік палонных, якія трапілі ў рукі саюзнікаў, дасягае зараз больш 248 тысяч чалавек. Праціўнік страціў забітымі каля 50 тысяч і, такім чынам, яго агульныя страты складаюць, прыблізна, 300 тысяч чалавек у адным толькі Тунісе. Больш паловы з іх—немцы»

«Прыведзеныя лічбы, — сказаў далей Чэрчыль,—не ўключаюць вельмі вялікую колькасць германскіх і італьянскіх войск, якія былі знішчаны па шляху на моры і ў паветры. Яны былі знішчаны авіяцыяй саюзнікаў, англійскімі падводнымі лодкамі, крэйсерамі, эсмінцамі і тарпеднымі кацерамі. Англійскія ваенна-марскія сілы стварылі адначасова непраходны бар'ер, які выключыў для праціўніка, што знаходзіўся ў Тунісе, якую-небудзь магчымасць уцякаць».

Спыняючыся на задачах разгортвання ваенных дзеянняў у Еўропе, Чэрчыль сказаў:

«Я лічыў-бы патрэбным даць ясна зразумець, што аперацыям на еўрапейскім тэатры, — цяпер непазбежным,—адведзена належнае месца ў агульным плане вайны».

Гаворачы аб некаторых пытаннях, якія ён абмеркаваў пры сустрэчы з прэзідэнтам Злучаных Штатаў Амерыкі Рузвельтам, Чэрчыль заявіў:

«Я вельмі шкадую, што мы не маглі параіцца з маршалам Сталіным ці з другімі прадстаўнікамі нашага вялікага саюзніка —Расіі, якая нясе на сябе вялізны цяжар і прыносіць найвялікшыя ахвяры крывёю і чалавечым жыццём; але я магу запэўніць палату, што думка аб тым, каб зняць з Расіі частку цяжару, які ляжыць на ёй, аказаць больш хуткую і эфектыўную дапамогу Кітаю і забяспечыць большую ступень безапаснасці нашым горача любімым Аўстраліі і Новай Зеландыі, ні на адзін міг не пакідала нас і займала сваё месца ў пастаўленых намі мэтах

Рускія арміі, як я ўжо ўпамінаў у амерыканскім кангрэсе, заняты смяртэльнай барацьбой прыкладна з 190 нямецкімі дывізіямі і з 28 дывізіямі хаўруснікаў Германіі на фронце працягласцю ў 3.200 кілометраў. Іменна там здаецца, непазбежны вялікія бітвы. Далей, існуе вайна ў паветры. Беспераніннае знясільванне германскай і японскай авіяцыі бязлітасна працягваецца. Вораг, які думаў, што паветра будзе яго зброяй перамогі, адчувае зараз, што паветра з'яўляецца першай прычынай яго падзення. Мне неабходна даць яскрава зразумець, што, паколькі гэта датычыцца англійскага ўрада і ўрадаў даміміёнаў, а таксама ўрадаў ЗША і СССР, то нішто не адцягне нас ад нашых намаганняў і ад нашага намеру ажыццявіць поўнае знішчэнне нашых ворагаў з дапамогай паветраных бамбардыровак, у дадатак да ўсякіх іншых метадаў. Зараз, калі гэта форма вайны, з дапамогаю якой ворагі спрабавалі атрымаць панаванне над светам, яўна паварлася супроць іх, яны ўзнімаюць галосны і жалобны лямант асуджэння. Гэты лямант асуджэння будзе разглядацца намі толькі як вельмі здавальняючы доказ растучай эфектыўнасці нашай атакі. У параўнанні з тым-жа перыядам мінулага года, зараз адны мы, англічане, можам скідваць больш, чым падвоены груз бомбаў у радыусе 2.400 кілометраў, лічачы туды і назад».

Заява Рузвельта аб адказных мерах ЗША ў выпадку прымянення дзяржавамі восі атрутных матэрый

На прэс-канферэнцыі ў Вашынгтоне Рузвельт сказаў:

«З моманту пачатку сучаснай вайны, час-ад-часу паступаюць паведамленні аб тым, што адна ці некалькі дзяржаў восі маюць сур'ёзны намер прымяніць атрутныя матэрыі ці газы...

Як прэзідэнт ЗША і галоўнакамандуючы амерыканскімі ўзброенымі сіламі, я хачу заявіць з усёй катэгарычнасцю любому з нашых ворагаў, які мае намер прыбегнуць да такіх адчайных варварскіх метадаў, што падобнага роду акты, прадпрынятыя супроць якой-небудзь адной з Аб'еднаных нацый, будуць разглядацца як накіраваныя супроць самых ЗША і апошнія ў адпаведнасці з гэтым будуць дзейнічаць. Мы заяўляем, што ў адносінах да любога віноўніка гэтых злачынстваў будуць прыняты ў поўнай меры і хутка адпаведныя адказныя меры. І я лічу для сябе абавязаным зараз папярэдзіць арміі і народы дзяржаў восі ў Еўропе і ў Азіі, што жахлівыя вынікі любога прымянення гэтых бесчалавечых метадаў з іх боку будуць абрушаны на іх уласныя галовы. Таму за ўсякім прымяненнем атрутных матэрый з боку любой дзяржавы восі неадкладна паследуюць па магчымасці найбольш поўныя адказныя меры ў адносінах да цэнтраў ваеннай прамысловасці, марскіх партоў і іншых ваенных аб'ектаў на ўсёй тэрыторыі гэтай дзяржавы восі».

Італа-фашысцкія ўлады ўстрывожаны

Радыё Мароко паведаміла ўвечары 6 чэрвеня, што італьянскі флот атрымаў распараджэнне падрыхтавацца да неадкладных дзеянняў, як толькі будзе дадзены адпаведны загад. Мусаліні выдаў загад аб перадачы ваеннаму суду ўсіх рабочых, якія ўцякаюць з раёнаў, дзе часта праводзяцца бамбардыроўкі.

На Пантэлерыю скінуты лістоўкі з патрабаваннем аб капітуляцыі

Як паведамляе алжырскае радыё, якое спасылаецца на штаб саюзнікаў у Паўночнай Афрыцы, на Пантэлерыю скінуты лістоўкі, у якіх было патрабаванне аб капітуляцыі вострава. Ніякага адказа на гэта патрабаванне не атрымана.

Рост нездавальнення ў гітлераўскай Германіі

Нямецка - фашысцкая газета «Мюнхнер нейестэ нахрыхтэн» скардзіцца на тое, што ўсё большая колькасць немцаў «паддаецца настроям маладушша і ўпадку».

Другая фашысцкая газета — «Вестдэйчэр беобахтэр» піша, што «самае лепшае, гэта—маўчаць». Газета раіць не дашуквацца прычын цяжкага становішча Германіі. Па яе думцы, «няма сэнсу шукаць віноўнікаў».

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ
А1233.